

Duurzaamheidsbeleid

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Lange termijn (maatschappelijke) waardecreatie als leidend principe	3
1.2	Duurzaamheidsrisico's	4
1.3	Een commitment aan de OESO-richtlijnen en UNGP's	4
1.4	Ongunstige effecten duurzaamheidsfactoren	4
1.5	Taxonomie	4
1.6	Totstandkoming van het duurzaamheidsbeleid	5
2	Thematisch aandachtsgebied	7
2.1	Thema Klimaatverandering	7
2.2	Thema Circulariteit	8
3	ESG-integratie	9
4	Engagement	11
5	Stembeleid en Corporate Governance	13
6	Uitsluitingen	14
7	Transparantie	16

1 Inleiding

Duurzaamheid is voor het bestuur van Stichting Pensioenfonds SABIC (“SPF”) een belangrijk onderdeel van de beleggingsfilosofie en een integraal onderdeel van de beleggingsbeginselen. Het Duurzaamheidsbeleid is voor SPF een manier om bij te dragen aan de duurzame ontwikkeling van de wereld, waarbij het fonds overtuigd is dat tegelijkertijd het risico- en rendementsprofiel van de portefeuille niet onder druk hoeft te staan.

1.1 Lange termijn (maatschappelijke) waardecreatie als leidend principe

SPF streeft via zijn beleggingen naar (maatschappelijke) lange termijn waardecreatie. SPF wil alle deelnemers nu en in de toekomst een goed pensioen bieden. Een pensioen waarvan ze kunnen genieten in een leefbare wereld. Om lange termijn waardecreatie te realiseren en duurzaamheidsrisico's te beperken wordt ondermeer van de screenings- en research capaciteiten van externe dienstverlener Sustainalytics gebruik gemaakt en van externe dienstverlener Columbia Threadneedle Investments voor het uitvoeren van het engagementbeleid.

Bij het hanteren van lange termijn waardecreatie als leidend principe worden de volgende uitgangspunten gebruikt:

- Beleggingscategorieën worden geselecteerd op basis van reële economische activiteiten en onderliggende waardecreatie;
- SPF hanteert absolute doelstellingen voor (over)rendement op de lange termijn;
- Bij de selectie van vermogensbeheerders, beleggingsfondsen of individuele titels houdt SPF rekening op basis van vooruitkijkende strategieën voor de lange termijn en maatschappelijke waardecreatie. SPF kijkt hierbij niet enkel naar rendementen behaald in het verleden;
- Mandaten en contracten met externe dienstverleners worden afgesloten met een voldoende lange looptijd;
- De beloning van externe dienstverleners is, waar van toepassing, gekoppeld aan prestaties over een voldoende lange termijn.

SPF verwerkt dit leidend principe in zijn beleid door de integratie van duurzaamheid en duurzaamheidsrisico's voor zover mogelijk in alle beleggingscategorieën door middel van een aantal instrumenten. Deze instrumenten komen voort uit de strategische visie van SPF op duurzaamheid. SPF waarborgt de naleving van deze instrumenten door niet alleen bij het selecteren van individuele titels rekening te houden met duurzaamheid, maar ook bij het aanstellen van vermogensbeheerders en andere leveranciers van het fonds. SPF verwacht van zijn dienstverleners overeenkomstig zijn beleid en doelstellingen te handelen en streeft naar langjarige samenwerking teneinde de doelstellingen gezamenlijk te realiseren.

De 6 instrumenten welke de basis en structuur vormen van het duurzaamheidsbeleid van SPF en in hoofdstuk 2 t/m 7 nader worden uitgewerkt zijn:

- Thematisch aandachtsgebied
- ESG-Integratie
- Engagement
- Stembeleid en Corporate Governance
- Uitsluiting
- Transparantie

1.2 Duurzaamheidsrisico's

Een belangrijk onderdeel van het duurzaamheidsbeleid van SPF is de integratie van duurzaamheidsrisico's. Duurzaamheidsrisico is het risico dat de waarde van de beleggingsportefeuille daalt als gevolg van een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of governance gebied (ESG). Bij gebeurtenissen op ecologisch gebied kan gedacht worden aan klimaatverandering, schaarste aan natuurlijke hulpbronnen en vervuiling. Bij gebeurtenissen op sociaal gebied kan gedacht worden aan arbeidskwesties en productaansprakelijkheid. Bij governance kan gedacht worden aan thema's als aandeelhoudersrechten, bedrijfsethiek, diversiteit en beloning van bestuurders. Het voordoen van een duurzaamheidsrisico resulteert in het manifesteren van andere (financiële) risico's. Hiermee kan de waarde van een belegging negatief worden beïnvloed.

SPF werkt met externe managers die beleggingsbeslissingen nemen. Bij de selectie van managers beoordeelt SPF altijd hoe de managers omgaan met duurzaamheid en duurzaamheidsrisico's. In dit beleid is opgenomen welke maatregelen SPF zelf op dit gebied neemt en op welke specifieke aspecten gelet wordt bij het selecteren van managers (paragraaf 1.3, hoofdstuk 3 en 6).

1.3 Een commitment aan de OESO-richtlijnen en UNGP's

Als uitvloeisel van SPF's commitment om duurzaamheid te verankeren in beleid en uitvoering, ondertekende het fonds in december 2018 het brede spoor van het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen Convenant ("IMVB"). SPF onderschrijft hiermee de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de VN Guiding Principles on Business and Human Rights. Daarbij gebruikt SPF het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad. SPF verwacht eveneens van zijn externe fiduciaire manager DPS, ESG-dienstverleners, mandaatbeheerders, en van ondernemingen waarin SPF belegt dat zij conform deze internationale standaarden handelen en dit publiekelijk kenbaar maken.

1.4 Ongunstige effecten duurzaamheidsfactoren

SPF heeft duurzaamheid verankerd in het beleid en de uitvoering ervan. Onderdeel van dit beleid is dat (potentiële) negatieve impact op samenleving en milieu wordt geïdentificeerd bij het screenen van de beleggingsportefeuille. Voor SPF is dat belangrijk aangezien gestreefd wordt naar (maatschappelijke) lange termijn waardecreatie.

SPF heeft in 2023 gekozen voor de opt-in inzake de Verklaring Ongunstige Effecten Duurzaamheidsfactoren conform SFDR artikel 4. Dit is een verklaring die financiële ondernemingen moeten opstellen op grond van Europese wetgeving als zij de belangrijkste ongunstige effecten, in de zin van de SFDR, op duurzaamheidsfactoren meenemen bij het nemen van beleggingsbeslissingen. De bijbehorende PAI-verklaring wordt gepubliceerd op de website van SPF.

1.5 Taxonomie

De Europese Unie heeft met de Taxonomieverordening een kader opgesteld om te bepalen welke economische activiteiten ecologisch duurzaam zijn. Dat zijn economische activiteiten die bijdragen aan een ecologische doelstelling en die geen significante schade toebrengen aan andere ecologische doelstellingen. In totaal zijn er 6 verschillende ecologische doeleinden gedefinieerd. SPF vindt het van belang dat het ook belegt in economische activiteiten die bijdragen aan deze ecologische doelstellingen. Om te bepalen hoeveel SPF hierin belegt moet eerst duidelijk worden in welke mate de bedrijven waarin SPF belegt, en kan beleggen, bijdragen aan deze ecologische doelstellingen.

SPF heeft besloten om per 1 januari 2024 echter nog geen targetpercentage naar duurzame beleggingen conform SFDR op te nemen, vanwege het gebrek aan een marktbrede definitie, de complexiteit van het ontwikkelen van een eigen definitie, de implicaties bij de uitvoering van de target en het nog gebrek aan voldoende rapportage data van bedrijven. SPF verwacht dat werkbare definities zich zullen ontwikkelen en dat meer relevante data beschikbaar zal komen op het moment dat bedrijven daadwerkelijk gaan rapporteren over hun duurzame doelen. SPF monitort de ontwikkelingen omtrent dit onderwerp nauwgezet en zal in 2024 de mogelijkheden evalueren om op een verantwoorde wijze een targetpercentage duurzame beleggingen vast te stellen conform de SFDR.

1.6 Totstandkoming van het duurzaamheidsbeleid

Beleidsvorming

Bij de vaststelling van het beleggingsplan worden initiatieven en ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord beleggen besproken. Beoordeeld wordt, of en op welke wijze, deze initiatieven en ontwikkelingen worden verwoord in het beleid van SPF. Gedurende het jaar geeft SPF invulling aan het beleid zoals vastgelegd in het beleggingsplan en houdt het bestuur van SPF vast aan de gekozen koers. Via een brede bestuurlijke discussie dan wel besprekingen in de Commissie Vermogensbeheer, worden de ontwikkelingen en initiatieven periodiek beoordeeld.

Belanghebbenden

Voor SPF is van belang dat duurzaamheid bijdraagt aan het vormen van een duurzame toekomst voor alle belanghebbenden. SPF speelt een belangrijke maatschappelijke rol in de samenleving. Het bestuur stelt om deze reden dan ook informatie beschikbaar aan belanghebbenden over het duurzaamheidsbeleid en de realisatie daarvan. Het bestuur neemt hun belangen zeer serieus en zet zich in om duurzaamheid te stimuleren. De belanghebbenden van SPF zijn divers en kennen een veelheid aan belangen en prioriteiten, maar de strategische visie gericht op duurzaamheid is als rode draad bij alle belanghebbenden zichtbaar.

Hieronder volgt een korte toelichting van de belanghebbenden.

Deelnemers

De deelnemers zijn voor SPF het allerbelangrijkst. SPF bestaat voor en door de deelnemers. De deelnemers onderschrijven de visie van SPF op het vlak van duurzaamheid. Voor de deelnemers is een actieve houding ten aanzien van duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt binnen het beleid van SPF. Deelnemers vinden het de verantwoordelijkheid van SPF om bij beleggingen rekening te houden met de gevolgen voor mens en milieu. Een meerderheid van de deelnemers geeft hierbij wel aan dat hun pensioen niet mag leiden onder de duurzame ambities van SPF. SPF onderzoekt regelmatig hoe duurzaamheid leeft onder de deelnemers. SPF evalueert de uitkomsten van dit onderzoek en waar nodig verfijnt SPF het beleid en communicatie hierop.

De werkgevers

SPF is het ondernemingspensioenfonds van SABIC en van daarmee gelieerde ondernemingen. SABIC zet in op duurzaamheid en heeft dit als strategisch kernpunt in de bedrijfsstrategie benoemd. Uiteraard is SPF een volledig onafhankelijke stichting. Maar SABIC streeft naar inbedding van duurzaamheid in de bedrijfsvoering en spreekt eigen leveranciers hier op aan. SPF, als ondernemingspensioenfonds, onderschrijft het belang om de dialoog op te zoeken over duurzaamheid. Engagement en Corporate Governance, zoals SPF deze uitvoert binnen de eigen fondsvisie op duurzaamheid, zijn dan ook belangrijke uitgangspunten voor de aangesloten werkgevers.

Overheid en toezichthouders

De overheid en toezichthouders maken zich sterk voor financiële stabiliteit en het bijdragen aan duurzame welvaart in Nederland. Zij hebben een belangrijke rol in de naleving van duurzaamheidsgerelateerde wetgeving waaraan SPF zicht dient te houden. De verplichte wet- en regelgeving op het vlak van duurzaamheid is de afgelopen jaren steeds verder uitgebreid als gevolg van het Europees Actieplan 'Duurzame Groei Financieren'. Doel van dit Actieplan is het stimuleren van de financiële sector om een bijdrage te leveren aan de klimaatdoelen van Parijs. Uit dit Actieplan komt nieuwe Europese regelgeving voort die voor de gehele financiële sector gaat gelden. Voorbeelden hiervan zijn de EU Sustainability Disclosure Regulation met als doel het harmoniseren van transparantie over ESG risicobeheersing en de Taxonomy Regulation met als doel het creëren van een duidelijke definitie van ecologische duurzaamheid die binnen het financiële systeem gebruikt dient te worden.

Overheid en toezichthouders integreren en verankeren duurzaamheid zo veel mogelijk in de taakuitoefening en bedrijfsvoering. Zowel de Autoriteit Financiële Markten (AFM) als De Nederlandsche Bank (DNB) richten zich op verdere integratie van duurzaamheid in zijn kerntaken, duurzame bedrijfsvoering, duurzaam sociaal beleid, integriteit en compliance en maatschappelijke betrokkenheid. De toezichthouders kijken vanuit deze overtuiging ook naar de wijze waarop SPF duurzaamheid in de bedrijfsvoering heeft verankerd. Daarmee is ESG-integratie in de bedrijfsvoering van SPF een belangrijke overweging in het toezicht van DNB en AFM op SPF.

Financiële instellingen en leveranciers

SPF belegt in een wereldwijd gespreide beleggingsportefeuille door middel van mandaten en beleggingsfondsen. Daarbij bestaat een directe verbintenis met financiële instellingen. SPF hecht eraan dat deze financiële instellingen duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan. Daarnaast kent SPF samenwerkingsverbanden met leveranciers waarbij duurzaamheid een belangrijk selectiecriteria vormt. Gelet op de omvang van de beleggingsportefeuille van SPF hebben de financiële instellingen en leveranciers belang om zaken te kunnen doen met SPF. Dat kan alleen als aan de duurzaamheidsvisie van SPF wordt voldaan. Het niet voldoen aan specifieke criteria zal namelijk gevolgen hebben voor de samenwerking met SPF.

Media en belangenorganisaties

Media en belangenorganisaties spelen een prominente rol als het gaat om beheer en rapportage op het gebied van duurzaamheid. De afgelopen jaren was er een grote betrokkenheid van media en belangenorganisaties op dit terrein. Zo leggen media en belangenorganisaties nadruk op het kritisch bekijken van de wijze waarop organisaties duurzaamheid inbedden in het beleid en de duurzaamheidskaders implementeren. Om naar de media en belangenorganisaties als belanghebbenden inzichten te verschaffen is transparantie van belang.

Pensioensector

De pensioensector speelt op diverse terreinen een actieve rol in de ontwikkelingen op het gebied van verantwoord beleggen en heeft op dit vlak de afgelopen jaren grote ontwikkelingen doorgemaakt en ook bewuste keuzes maakt. Duurzaam beleggen krijgt blijvende aandacht van de pensioensector en de keten eromheen. Duidelijk hierin is dat de aandacht voor duurzaam beleggen verdiept. Waar het aanvankelijk gedreven werd door de reputatierisico's die maatschappelijk als 'fout' gepercipieerde beleggingen met zich meebrengen, verschuift het accent nadrukkelijk van reputatierisico naar financieel risico en naar financiële kans. Duurzaamheid is daarmee op de agenda gekomen als onderdeel van de risicobeheersing én als goede en kansrijke investering.

2 Thematisch aandachtsgebied

Met het ondertekenen van het brede spoor van het IMVB-convenant in 2018 onderschrijft SPF de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de VN Guiding Principles on Business and Human Rights. Met de commitment aan de OESO-richtlijnen en UNGP's wil SPF zich focussen op bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen die voor zijn deelnemers belangrijk zijn én als risicovol zijn geïdentificeerd voor zijn beleggingsportefeuille. Tegen deze achtergrond wil SPF zich in het bijzonder inzetten op het duurzaamheidsthema klimaatverandering. Hierbij gaat het om het voorkomen van een negatieve impact voor samenleving en milieu in de beleggingsportefeuille. Naast de focus op het gebied van klimaatverandering, heeft SPF besloten circulariteit als tweede focus thema op te nemen in het duurzaamheidsbeleid.

2.1 Thema Klimaatverandering

Klimaatverandering is één van de grootste mondiale problemen. Klimaatverandering brengt steeds meer onherstelbare schade toe aan mondiale sociale, economische en ecologische systemen. Miljoenen mensen worden daardoor bedreigt in hun bestaanszekerheid. Klimaatverandering wordt veroorzaakt door de uitstoot van broeikasgassen (waaronder CO₂) en ontbossing. In internationaal, Europees en nationaal verband worden doelstellingen afgesproken, maatregelen genomen én uitgevoerd om klimaatverandering tegen te gaan en de gevolgen te beperken. Het Parijsakkoord uit 2015, de EU Green Deal van eind 2019 en het Nederlandse Klimaatakkoord van 2019 zijn de meest recente afspraken die van toepassing zijn en geïmplementeerd worden. Bij het thema klimaatverandering wordt gefocust op twee SDG's, te weten: SDG 7 (betaalbare en duurzame energie) en SDG 13 (klimaatactie).

In het kader van internationaal verantwoord maatschappelijk ondernemen wordt van pensioenfondsen verwacht dat ze – door bijvoorbeeld de CO₂-intensiteit van hun beleggingsportefeuille stapsgewijs terug te schroeven – een belangrijke bijdrage leveren aan de strijd tegen klimaatverandering.

Zo streeft SPF naar een CO₂-reductie van 55% per 2030 ten opzichte van de benchmark en scope 1 en scope 2 carbon data per 2016. Dit doel is van toepassing op de beleggingscategorieën aandelen, investment grade credits en US high yield. Daarnaast heeft SPF als doelstelling om per 2050 net zero (100% reductie) in CO₂-uitstoot te bereiken.

Aan de andere kant kunnen pensioenfondsen met hun beleggingen in bedrijven die duurzame energie stimuleren de energietransitie ondersteunen en een positieve impact genereren.

SPF oefent door middel van engagement invloed uit om de onbeheersbare effecten van klimaatverandering tegen te gaan.

In het jaarlijks op de website te publiceren jaarverslag, is SPF transparant over de gevolgde aanpak en resultaten.

Van bedrijven in sectoren die het klimaat sterk beïnvloeden wordt middels engagement duidelijke actie verwacht, alsook dat deze bedrijven de volgende stappen doorlopen:

1ste stap: Bewustwording

De eerste stap is die van de basale bewustwording van klimaatverandering en het verband daarvan met de eigen bedrijfsactiviteiten. Dit uit zich onder andere in informatieverschaffing over de uitstoot van broeikasgassen.

2de stap: Actief uitstootbeheer

Door middel van actief uitstootbeheer ontplooit de onderneming concreet actie en wordt de uitstoot waarvoor het concern direct verantwoordelijk is, verlaagd. De formulering van streefdoelen en investeringen in efficiëntie maken daar deel van uit.

3de stap: Strategische benadering

In de derde stap, die van de strategische benadering, volgt de essentiële verschuiving, waarbij het bedrijf (het terugdringen van) klimaatverandering gaat zien als een belangrijke bedrijfsactiviteit. Via engagement wordt verwacht dat het bestuur van het bedrijf – met behulp van scenario analyses - zich buigt over de risico's en kansen die klimaatverandering met zich meebrengt voor de strategie. Daarbij moet het bedrijf rekening houden met de uitstoot in de hele keten, niet alleen in de directe activiteiten.

4de stap: Afstemming

'Afstemming' is het uiteindelijke doel dat van bedrijven wordt verwacht dat zij nastreven. Deze stap gaat verder dan kijken naar de impact van klimaatverandering op de business. Hier gaat het erom dat het bedrijf kijkt naar de impact van de business op klimaatverandering. Van ondernemingen wordt een actieve bijdrage verwacht aan de aanpak van klimaatverandering door het afstemmen van de eigen bedrijfsdoelstellingen op de doelen van Parijs. Het invoeren van dergelijke doelstellingen vergt pro activiteit wat er uiteindelijk toe kan leiden dat de financiële positie van een bedrijf positief wordt beïnvloed.

2.2 Thema Circulariteit

Het thema 'Circulariteit' is een thema dat zowel bij de deelnemers leeft en tevens aansluit bij de inspanningen van de sponsor.

Circulariteit, ook wel naar gerefereerd als circulaire economie, is een economisch model dat streeft naar het minimaliseren van afval en het optimaliseren van het gebruik van grondstoffen. In tegenstelling tot het traditionele lineaire economische model, waarbij grondstoffen worden gewonnen, verwerkt tot producten en na gebruik vaak als afval worden weggegooid, beoogt de circulaire economie een gesloten kringloopsysteem te creëren.

Bij het thema Circulariteit wordt gefocust op twee SDG's, te weten: SDG 6 (schoon water en sanitair) en SDG 12 (verantwoorde consumptie en productie). Voordat het thema wordt geïmplementeerd in de portefeuille zal het thema eerst nader worden uitwerkt.

3 ESG-integratie

SPF benut waar mogelijk ESG-factoren in het beheer en voor de beoordeling van beleggingen. ESG staat voor Environment (omgeving/ milieu), Social (sociaal) en Governance (ondernemingsbestuur). Duurzaamheidsrisico's voor de portefeuille en andere ESG aspecten worden ook meegenomen in investeringsbeslissingen in de diverse mandaten. De manier waarop maatschappelijke thema's in de vorm van ESG een plek krijgen in de beleggingsbeslissingen verschilt per beleggingscategorie en per mandaat. Een minimaal niveau op het gebied van ESG is nodig om het bestaansrecht van een bedrijf of belegging te waarborgen. Naast dat SPF zelf de ESG-due diligence stappen conform het OESO-richtsnoer onderschrijft verwacht SPF eveneens van zijn fiduciaire managers, ESG-dienstverleners, vermogensbeheerders en van ondernemingen waarin SPF belegt dat zij conform de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de VN Guiding Principles on Business and Human Rights handelen en dit publiekelijk kenbaar maken. Daarnaast verwacht SPF van zijn fiduciaire manager en vermogensbeheerders dat zij een beleid hebben op het gebied van duurzaamheidsrisico's.

Identificeren en beoordelen van daadwerkelijke en potentiële negatieve impact in de beleggingsportefeuille en bij potentiële beleggingen

Bij het screenen van de beleggingsportefeuille wordt (potentiële) negatieve impact op samenleving en milieu geïdentificeerd. Daarbij wordt tevens de mate van waarschijnlijkheid meegewogen en de meest ernstige negatieve impact geprioriteerd op basis van: (1) ernst, (2) schaal en (3) onomkeerbaarheid.

Bij het beoordelen van de geïdentificeerde daadwerkelijke en potentiële negatieve impact betreft SPF waar relevant externe belanghebbenden en experts, zoals zijn externe dienstverleners Sustainalytics en Columbia Threadneedle Investments.

Negatieve impacts voorkomen en/of mitigeren

Wanneer ondernemingen in de beleggingsportefeuille (potentieel) negatieve impact veroorzaken gebruikt SPF zijn invloed om deze impact te voorkomen en/of te mitigeren en herstel en/of verhaal mogelijk te maken.

Dit doet SPF onder andere via engagement bij beleggingen in (vastgoed)aandelen, (high yield en investment grade credits) bedrijfsobligaties en/of door in Nederland te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Stemming gebeurt op afstand door middel van proxy voting. Bij proxy voting wordt de uitoefening van het stemrecht uitbesteed aan een gespecialiseerde dienstverlener die in het geval van SPF ook advies geeft t.a.v. van de ingebrachte voorstellen waarover gestemd dient te worden. SPF maakt hiervoor gebruik van Institutional Shareholders Services (ISS), een gerenommeerde instelling op dit vakgebied.

Wanneer ondernemingen waarin SPF belegt negatieve impact hebben veroorzaakt c.q. daaraan hebben bijgedragen, verlangt SPF dat zij herstel en/of verhaal voor benadeelden bieden c.q. daaraan bijdragen. Wanneer ondernemingen waarin SPF belegt direct verbonden zijn met de negatieve impact, verlangt SPF dat zij hun invloed aanwenden om herstel en/of verhaal voor benadeelden mogelijk te maken. Wanneer SPF zelf ernstige negatieve impact heeft veroorzaakt c.q. hieraan heeft bijgedragen zal SPF zelf herstel en/of verhaal voor benadeelden bieden c.q. daaraan bijdragen.

De invulling van het engagement en stembeleid worden verder beschreven in hoofdstuk 4 en 5 van dit duurzaamheidsbeleid.

SPF kan ook besluiten om te desinvesteren. Daarbij neemt SPF ook de (potentiële) negatieve gevolgen van de desinvestering op maatschappij en of milieu mee. De invulling van het uitsluitingenbeleid wordt beschreven in hoofdstuk 6.

Monitoring van implementatie en resultaten

SPF monitort de voortgang en impact van het ESG-beleid door minimaal op jaarbasis een rapportage op te vragen van zijn dienstverleners en hierover in gesprek te gaan. Waar nodig stuurt SPF dan bij. Jaarlijks legt SPF aan zijn deelnemers en anderen belanghebbenden verantwoording af door op zijn website een overzicht te publiceren van de totale beleggingsportefeuille. Middels het jaarverslag wordt uitgelegd hoe in het betreffende jaar met duurzaamheid is omgegaan. De uitkomsten van het stemgedrag op aandeelhoudersvergaderingen is op de website van SPF te lezen.

4 Engagement

SPF heeft engagement hoog in het vaandel staan. Hierbij wordt met bedrijven, die gedrag vertonen dat niet in lijn ligt met de principes van de UN Global Compact en waar (potentiële) negatieve impact is geïdentificeerd, een traject van intensieve dialoog gestart.

Engagement op basis van negatieve impact bevat voor SPF vier doelstellingen:

- De negatieve impact moet worden beëindigd;
- De onderneming moet zorgen voor herstel en/of verhaal voor benadeelden;
- De onderneming moet voldoende maatregelen nemen om toekomstige incidenten te voorkomen;
- De onderneming moet transparant zijn over de genomen maatregelen.

SPF maakt tijdsgebonden afspraken met bedrijven en monitort de voortgang. Indien nodig betreft SPF daarbij stakeholders, inclusief benadeelden. Daarbij richt SPF zich in het bijzonder op ESG-onderwerpen die:

- Financieel materieel zijn;
- De meest ernstige negatieve impact voor samenleving en milieu veroorzaken;
- Voor zijn deelnemers van belang zijn.

SPF beoordeelt een engagementtraject als succesvol als alle tijdgebonden doelen bereikt zijn.

Wanneer ondernemingen niet binnen de vooraf gestelde termijn naar tevredenheid reageren op zijn engagementinspanningen kan SPF op de volgende manieren escaleren:

- Samenwerking met andere beleggers aangaan/intensiveren om de dialoog meer kracht bij te zetten;
- Stemmen, bijvoorbeeld:
 - Tegen de benoeming van relevante bestuurders;
 - Tegen het beloningsvoorstel van relevante bestuurders;
 - Op aandeelhoudersvoorstellen;
- Samenwerking met andere stakeholders (bijvoorbeeld marktpartijen, vakbonden of maatschappelijke organisaties) aangaan/intensiveren om de dialoog meer kracht bij te zetten;
- Publieke uitingen om de dialoog meer kracht bij te zetten;
- Aandeelhoudersvoorstellen in lijn met de doelen van het engagementtraject (mede-)indienen;
- Juridische procedures opstarten in lijn met de doelen van het engagementtraject.
- Verkoop / desinvestering
 - a. Het beleid van SPF is dat er niet meer geïnvesteerd zal worden in bedrijven die gedurende drie opeenvolgende jaren een 'slechte' beoordeling van Columbia Threadneedle Investments ontvangen, indien dit gerelateerd is aan de Sustainable Development Goals (SDG's) waarop SPF zich richt.
 - b. Beginnend vanaf het eerste kwartaal van 2025, zullen bedrijven die volgens dit beleid uitgesloten dienen te worden, ter goedkeuring worden voorgelegd aan de commissie vermogensbeheer en het bestuur.
 - c. Er zal geen uitsluiting en verkoop plaatsvinden zonder een positief besluit van het bestuur.

-
- d. In bijzondere situaties kan het bestuur besluiten af te wijken van deze regel. Dit kan nodig zijn wanneer een bedrijf extra tijd vereist voor veranderingen, of in gevallen van overnames, bestuurswisselingen of strategische wijzigingen.
 - e. Investerings in een bedrijf kunnen hervat worden wanneer het bedrijf een beoordeling van 'adequaat' of 'goed' behaalt.

SPF legt jaarlijks in zijn jaarverslag verantwoording af over de engagementtrajecten die in het betreffende jaar gevoerd zijn. Voor zover dat geen afbreuk doet aan de effectiviteit van (lopende) engagementtrajecten rapporteert SPF over de voortgang van engagementtrajecten.

Sinds Q4 2020 heeft SPF een actief engagementprogramma dat probeert om bedrijven aan te sporen een positieve ontwikkeling op het gebied van maatschappelijke (duurzaamheids)-vraagstukken te bewerkstelligen. Dit gebeurt op twee manieren: proactief en reactief.

SPF heeft het voeren van engagement uitbesteed aan Columbia Threadneedle Investments. Columbia Threadneedle Investments treedt namens meerdere institutionele beleggers als engagementpartij op. Het engagementprogramma van SPF vindt plaats over holdings in (vastgoed) aandelen en holdings binnen de (investment grade credits en high yield) bedrijfsobligatie portefeuilles.

Bij proactief engagen wordt thematisch getracht om meerdere bedrijven (veelal sector breed) tegelijk aan te sporen tot verdere verbetering. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld sector initiatieven inzake kinderarbeid, conflictmineralen of CO2-uitstoot. Vaak wordt voor een dergelijk engagementprogramma meerdere jaren uitgetrokken.

Reactief engagement wordt geïnitieerd nadat significante misdragingen van een bedrijf aan het licht komen. Deze misdragingen zijn toe te schrijven aan gedragingen die in strijd handelen met de 10 principes van de VN Global Compact. Bij dergelijke incidenten probeert engagement te voorkomen dat een dergelijk incident nogmaals plaatsvindt of nieuwe misstanden veroorzaakt worden, door middel van het verlangen van betere risicomanagementprocedures of proceswijzigingen binnen een bedrijf.

Prestatie-indicator

SPF legt jaarlijks in zijn jaarverslag verantwoording af over de engagementtrajecten die in het betreffende jaar gevoerd zijn. Voor zover dat geen afbreuk doet aan de effectiviteit van (lopende) engagementtrajecten rapporteert SPF over de voortgang en resultaten van engagementtrajecten.

5 Stembeleid en Corporate Governance

Wereldwijd belegt SPF in meer dan 1300 beursgenoteerde bedrijven. Om de kansen en risico's van deze bedrijven goed te kennen, is een voortdurende screening en analyse van belang. Aan beleggingen in beursgenoteerde aandelen zijn bijvoorbeeld managementrisico's verbonden. Dit zijn risico's als gevolg van verkeerde beslissingen of onjuist beleid door het bedrijfsbestuur. Het beleid van SPF voor goed bestuur is erop gericht om onze belangen als aandeelhouder te beschermen en invulling te geven aan onze verantwoordelijkheid als aandeelhouder.

Wanneer er aanwijzingen zijn dat een bedrijf onverantwoord onderneemt, bestaan verschillende mogelijkheden waarop SPF zijn invloed kan doen gelden. Zo stemt SPF op de aandeelhoudersvergaderingen van alle beursgenoteerde bedrijven waarin SPF wereldwijd belegt. Mochten deze steminitiatieven geen effect hebben, dan heeft SPF nog de mogelijkheid om een engagement-traject te volgen of om de belangen in de betreffende bedrijven af te stoten.

Middels zijn stemaanpak houdt SPF toezicht op de beursvennootschappen waarin is belegd ten aanzien van materiële aangelegenheden, waaronder, maar niet beperkt tot, het bedrijfsmodel van de vennootschap voor het creëren van langetermijnwaarde, de strategie van de vennootschap, prestaties en risico's en kansen, de kapitaalstructuur, maatschappelijke en ecologische effecten, corporate governance en corporate actions zoals fusies en overnames. Materiële aangelegenheden zijn aangelegenheden die waarschijnlijk een significant effect zullen hebben op het vermogen van de onderneming om langetermijnwaarde te creëren.

In het geval dat SPF een stem uitbrengt tegen een voorstel van het bestuur of zich onthoudt van stemming bij een voorstel van het bestuur, kan SPF er al dan niet voor kiezen de redenen voor zijn stemgedrag uit te leggen aan het bestuur van die onderneming.

SPF belegt in veel ondernemingen. Vanuit kosten- en capaciteitsoverwegingen wordt op afstand gestemd doormiddel van proxy voting. Voor het uitoefenen van het stemrecht wordt gebruik gemaakt van de diensten van Columbia Threadneedle Investments. De stemrichtlijnen van Columbia Threadneedle Investments zijn te vinden op de website van SPF: <https://spf-pensioenen.nl/client/spfpensioen/upload/publicaties/nl/SPF%20NL%20Algemene%20richtlijnen%20corporate%20governance.pdf>

Prestatie-indicator

SPF publiceert op zijn website ten minste eenmaal per jaar hoe SPF heeft gestemd op de aandeelhoudersvergaderingen van de beursgenoteerde ondernemingen waarin belegd wordt, per individuele onderneming en per stempunt. Hierbij geeft SPF, indien van toepassing, eenmaal per jaar een toelichting bij de belangrijkste stemmingen.

6 Uitsluitingen

SPF belegt op een dusdanige wijze dat zijn beleggingen een afspiegeling zijn van de eigen normen en waarden. Bedrijven die gedrag vertonen dat niet verenigbaar is met de 10 principes van het Verenigde Naties (VN) Global Compact worden uitgesloten van belegging.

De 10 principes van de VN Global Compact zijn afgeleid uit de volgende vier internationale verdragen en verklaringen:

1. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens;
2. De Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) Verklaring over de Fundamentele Principes en Rechten op het Werk;
3. De Verklaring van Rio de Janeiro inzake Milieu en Ontwikkeling;
4. Het Verdrag van de Verenigde Naties tegen Corruptie.

De 10 principes zijn onderverdeeld onder 4 hoofdthema's. Deze hoofdthema's zijn mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en anti-corruptie. Hieronder worden de 10 principes onder de 4 thema's beschreven.

Mensenrechten

1. Bedrijven moeten de bescherming van Internationaal uitgevaardigde mensenrechten ondersteunen en respecteren;
2. Ervoor zorgen dat zij niet medeplichtig zijn aan mensenrechtenschendingen.

Arbeidsrechten

3. Bedrijven moeten de vrijheid van vakvereniging erkennen en het recht op collectieve onderhandelingen handhaven;
4. Het uitbannen van alle vormen van verplichte en gedwongen arbeid;
5. De effectieve afschaffing van kinderarbeid;
6. De bestrijding van discriminatie in arbeid en beroep.

Milieu

7. Bedrijven moeten voorzorgsmaatregelen treffen bij het belasten van het milieu;
8. Initiatieven ondernemen om een groter milieubewustzijn te bevorderen;
9. De ontwikkeling en de verspreiding van milieuvriendelijke technologieën stimuleren.

Anti-corruptie

10. Bedrijven moeten elke vorm van corruptie tegengaan, inclusief afpersing en omkoping.

SPF sluit, naast de uitsluitingen gebaseerd op gedragingen die niet verenigbaar zijn met normen en waarden van SPF, ook bedrijven uit die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens als ook de leveranciers van een product dat van vitaal belang is voor de productie van deze wapens (key-suppliers). Onder controversiële wapens wordt verstaan: clustermunitie, landmijnen, chemische of biologische wapens, verarmd uraniummunitie, witte fosfor munitie en nucleaire wapens.

Daarnaast worden bedrijven die tabak produceren (omzet groter dan 0%), en bedrijven die betrokken zijn bij de winning van kolen (omzet groter dan 5%) en de winning van olie uit teerzanden (omzet groter dan 5%) ook uitgesloten.

Beleggingen in leningen aan landen die zich niet houden aan internationale verdragen of waarop een sanctie van de VN, EU of Nederland rust, worden ook uitgesloten. Hierbij gaat het voornamelijk om vraagstukken omtrent mensenrechten, wapenproliferatie en democratische rechten.

Tot slot sluit SPF ook beleggingen uit in aandelen en leningen van Saudi Aramco, welke 70% van de aandelen van SABIC in bezit heeft.

SPF heeft Sustainalytics aangesteld voor de screening van de beleggingsportefeuille op het uitsluitingenbeleid. Deze adviesorganisatie houdt zich actief bezig met wereldwijd onderzoek naar maatschappelijke thema's en voert analyses uit op het gebied van duurzaamheid ten aanzien van beleggingsportefeuilles. Daarbij wordt een gestructureerde en binnen de pensioensector geaccepteerde aanpak gevolgd.

Voorafgaand aan een nieuwe belegging wordt deze getoetst aan de uitsluitingenlijst van het fonds. Daarnaast wordt de beleggingsportefeuille op kwartaalbasis achteraf getoetst of alle beleggingen voldoen aan de uitsluitingscriteria van het fonds. Wanneer een individuele belegging niet voldoet aan de uitsluitingscriteria van SPF krijgt de vermogensbeheerder de opdracht om deze belegging vóór kwartaaleinde te hebben verkocht.

Prestatie-indicator

SPF legt jaarlijks in zijn jaarverslag verantwoording af over het totaal aantal uitsluitingen die in het betreffende jaar hebben plaatsgevonden en de verdeling hiervan over het aantal landen en aantal bedrijven die zijn uitgesloten. Ook geeft SPF in zijn jaarverslag aan hoe het totaal aantal uitsluitingen zich verhoudt tot het totaal aantal uitsluitingen in het jaar daarvoor.

7 Transparantie

Om transparant te zijn over het duurzaamheidsbeleid en de uitvoering daarvan publiceert SPF jaarlijks hierover op zijn website en in zijn jaarverslag. In het kader van transparantie over waar SPF in belegt publiceert SPF op zijn website op jaarbasis een overzicht van de totale beleggingsportefeuille. Ook rapporteert SPF op zijn website over de uitkomsten van het stemgedrag op aandeelhoudersvergaderingen van de beursgenoteerde bedrijven waarin SPF belegt.

Met de ondertekening van het IMVB-convenant in 2018 heeft SPF zich gecommitteerd om de OESO-richtlijnen en VN Guiding Principles in te bedden in het beleid van het pensioenfonds, de uitbesteding aan externe dienstverleners en de monitoring en rapportage daarover. Vanaf 2022 zal SPF, voor het eerst in zijn jaarverslag over 2021, rapporteren over de voortgang van de implementatie van het convenant.